

**KONKURS JĘZYKA NIEMIECKIEGO
DLA UCZNIÓW SZKOŁY PODSTAWOWEJ
Z WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO
W ROKU SZKOLNYM 2025/2026**

Uczestnicy konkursu powinni wykazać się wiedzą i umiejętnościami obejmującymi i poszerzającymi treści podstawy programowej kształcenia ogólnego, w części dotyczącej przedmiotu języka niemieckiego na II etapie edukacyjnym, (na poziomie ESOKJ A2+ (B1 w zakresie rozumienia wypowiedzi) zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14.02.2017 r. poz. 356. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół – (Dz.U. z 2017 r. poz. 356). Konkurs wymaga stosowania języka niemieckiego oficjalnie używanego i nauczanego w szkołach. Język potoczny jest akceptowany w pewnym zakresie, jeżeli jest poprawny pod względem gramatycznym i leksykalnym.

I. Cele szczegółowe konkursu

- Motywowanie uczniów do nauki języka niemieckiego;
- Poszerzanie wiedzy oraz rozwijania kompetencji kluczowych;
- Sprawdzenie wiedzy i umiejętności uczniów w zakresie opanowania języka niemieckiego na poziomie określonym dla II etapu edukacyjnego;
- Rozwijanie zainteresowań i zdolności językowych;
- Promowanie uczniów o szczególnych uzdolnieniach w zakresie języka niemieckiego;
- Motywowanie nauczycieli do indywidualnej pracy z uczniem zdolnym.

II. Dopuszczone przyrządy i pomoce: arkusze konkursowe, przyrządy do pisania: długopis lub pióro kolor czarny lub niebieski, długopis ścieralny jest niedozwolony.

III. Rodzaj arkusza, typy zadań, uwagi

Test sprawdza znajomość środków leksykalno-gramatycznych, umiejętności językowe, podstawową wiedzę o krajach niemieckojęzycznych. Zadania do tekstów pisanych (etap I, II, III) i **słuchanych (etap III)** badają rozumienie. Testy na poszczególnych etapach składają się z różnych typów ćwiczeń, np. test jednokrotnego wyboru, zadania typu prawda/fałsz, wybieranie wyrazów do kategorii, nazwanie danej kategorii wyrazów, tworzenie pytań i odpowiedzi na pytania, zdania z lukami, **reakcje językowe w podstawowych sytuacjach życia codziennego (dobieranie zdań do danej sytuacji), zadania otwarte – samodzielne tworzenie rozwiązań**, krótka i dłuższa forma pisemna (etap II i III).

- **Etap I** – rozumienie tekstu pisanego, test leksykalno-gramatyczny (znajomość funkcji i środków językowych), test z wiedzy o krajach niemieckojęzycznych;
- **Etap II** – rozumienie tekstu pisanego, test leksykalno-gramatyczny (znajomość funkcji i środków językowych), test z wiedzy o krajach niemieckojęzycznych, krótka wypowiedź pisemna, np. **zaproszenie, notatka, kartka z pozdrowieniami, ogłoszenie, SMS, wpis na blogu** (formy wypowiedzi pisemnej zgodne z obowiązującą podstawą programową dla II etapu edukacyjnego na poziomie A2+);

- **Etap III** –rozumienie tekstu **sluchanego** i pisanego, test leksykalno-gramatyczny (znajomość funkcji i środków językowych), dłuższa wypowiedź pisemna na zadany temat (np. e-mail)– **ok. 100** słów (formy wypowiedzi pisemnej zgodne z obowiązującą podstawą programową dla II etapu edukacyjnego na poziomie A2+).

IV. Wymagania

1. Etap szkolny

Wiadomości:

- Ja i moje otoczenie – podawanie podstawowych danych o sobie i członkach rodziny, przyjaciółach, życie rodzinne, uczucia i emocje, umiejętności i zainteresowania, konflikty, problemy;
- Mój dzień – rozkład dnia, formy spędzania wolnego czasu, hobby, zwierzątka domowe, podstawowe obowiązki, podawanie czasu i pytanie o godzinę;
- Moja szkoła – przedmioty szkolne, przybory szkolne ucznia; klasa szkolna i jej wyposażenie, plan lekcji, korepetycje, pomoc wzajemna w nauce, życie szkolne;
- Mój dom / moje mieszkanie - nazwy domów, nazwy pomieszczeń, wyposażenie, opis mieszkania, prace domowe;
- Żywnienie – produkty żywnościowe, napoje, owoce, warzywa, nazwy posiłków i podstawowe czasowniki dotyczące przygotowywania posiłków, lokale gastronomiczne, zamawianie posiłków w restauracji (kelner – gość), zdrowe odżywianie;
- Zakupy, rodzaje sklepów, umiejętność dokonania zakupów – klient – sprzedawca, korzystanie z usług, reklama.

Wiadomości kulturoznawcze:

- Podstawowe informacje o Niemczech, Austrii, Szwajcarii i Liechtensteinie (geografia – największe rzeki, góry, szczyty, jeziora, zabytki i osobliwości; religia, system polityczny, podział administracyjny, największe miasta, ważne wydarzenia historyczne, typowe potrawy);
- Nazwiska niemieckich i niemieckojęzycznych pisarzy, sportowców, ludzi nauki, muzyki i sztuki, znanych postaci oraz związane z nimi wydarzenia i osiągnięcia, współczesne grupy muzyczne.

Umiejętności

- umiejętność czytania tekstów ze zrozumieniem;
- umiejętność wyszukiwania i selekcjonowania informacji;
- praktyczne stosowanie języka w typowych sytuacjach komunikacyjnych na bazie znajomości gramatyki i słownictwa na poziomie A2+ (B1 w zakresie rozumienia wypowiedzi) według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Literatura

Oprócz podręczników przeznaczonych do nauczania języka niemieckiego, zatwierdzonych do użytku szkolnego uczniowie i nauczyciele mogą korzystać także z dostępnych gramatyk i repetytoriów z języka niemieckiego dla dzieci i młodzieży na poziomie A2+, **np.:**

- Kozubska, Marta / Krawczyk, Ewa / Zastąpiło, Lucyna: „der, die, das Grammatik. Gramatyka niemiecka dla szkoły podstawowej” Wydawnictwo Szkolne PWN;
- Ptak, Magdalena: Gramatyka niemiecka w ćwiczeniach dla klas 7-8, Wyd. Szkolne PWN;
- Kawa, Paulina; Pac-Kabała, Joanna: Organizator ósmoklasisty - Repetytorium, Wyd. Szkolne PWN, 2018;
- Kin, Danuta; Ostrowska-Polak, Monika: Repetytorium Gimnazjalne, Podręcznik wieloletni, Język niemiecki, Pearson, 2015;
- Łuczak, Justyna, Mróz, Przemysław: Grammatik. Gramatyka języka niemieckiego z ćwiczeniami A1,A2, WSIP, Warszawa 2017;
- Repetytorium ósmoklasisty, LektorKlett, Poznań 2018;
- Chabros, Eliza i in. Wielki zbiór ćwiczeń z języka niemieckiego. Testy gramatyczne i leksykalne. Poziom A1-C1, EDGARD, Warszawa 2016;
- Kozłowska, Elżbieta: Landeskunde so interessant! Język niemiecki. Materiały kulturoznawcze z płytą DVD, Nowa Era, Warszawa, 2014;
- Bank pomysłów. Das ist Deutsch-Kompakt, kl. 8, Nowa Era, 2018 – **str. 6 – 13 – Turniej Wiedzy Realioznawczej**;
- 600 Ćwiczeń z Niemieckiego z kluczem, A1-B1, PONS, Klett Polska, Poznań, 2019.

2. Etap rejonowy

Wiadomości:

- Zagadnienia z I etapu;
- Człowiek – wygląd zewnętrzny, ubranie, podstawowe cechy charakteru, rzeczy osobiste, części ciała;
- Zdrowie – nazwy podstawowych chorób i dolegliwości, uzależnienia od Internetu, zakupów, używek, udzielanie rad, wizyta u lekarza, higieniczny tryb życia;
- Kalendarz – daty, dni tygodnia, miesiące, pory roku, dni szczególne (np. urodziny, święta – organizacja uroczystości rodzinnych i świąt), nazwy świąt i zwyczaje z nimi związane;
- Pogoda – rodzaje zjawisk, przymiotniki określające jej stan; rzeczowniki związane z pogodą,
- Praca – nazwy zawodów i wykonywane czynności, miejsca pracy; praca dorywcza dla młodzieży;
- Sport – dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, imprezy sportowe, sport wyczynowy.

Wiadomości kulturoznawcze:

- Zagadnienia z I etapu, czyli:
- Nazwiska niemieckich i niemieckojęzycznych pisarzy, sportowców, ludzi nauki, muzyki i sztuki, znanych postaci oraz związane z nimi wydarzenia i osiągnięcia, współczesne grupy muzyczne;

- Podstawowe wiadomości o krajach niemieckojęzycznych: Niemczech, Austrii, Szwajcarii i Liechtensteinie: położenie, krainy geograficzne, podział administracyjny, zabytki i osobliwości, największe miasta, rzeki, góry, jeziora, zwyczaje świąteczne, typowe potrawy.

Umiejętności

- umiejętność czytania tekstów ze zrozumieniem;
- umiejętność wyszukiwania i selekcjonowania informacji;
- praktyczne stosowanie języka w typowych sytuacjach komunikacyjnych na bazie znajomości gramatyki i słownictwa na poziomie A2+ (B1 w zakresie rozumienia wypowiedzi) według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;
- **umiejętność tworzenia krótkiej wypowiedzi pisemnej, np. zaproszenie, kartka z pozdrowieniami, SMS, wpis na blogu, notatka, ogłoszenie.**

Literatura

Oprócz podręczników przeznaczonych do nauczania języka niemieckiego, zatwierdzonych do użytku szkolnego uczniowie i nauczyciele mogą korzystać także z dostępnych gramatyk i repetytoriów z języka niemieckiego dla dzieci i młodzieży na poziomie A2+. **np.:**

- Kozubska, Marta / Krawczyk, Ewa / Zastąpiło, Lucyna: „der, die, das Grammatik. Gramatyka niemiecka dla szkoły podstawowej” Wydawnictwo Szkolne PWN;
- Ptak, Magdalena: Gramatyka niemiecka w ćwiczeniach dla klas 7-8, Wyd. Szkolne PWN;
- Ćwikowska, Beata /Jaroszewicz, Beata: Repetytorium gimnazjalne Magnet. Lektor Klett;
- Kawa, Paulina/Pac-Kabała, Joanna: Organizator ósmoklasisty - Repetytorium, Wyd. Szkolne PWN, 2018;
- Kin, Danuta/Ostrowska-Polak, Monika: Repetytorium Gimnazjalne, Podręcznik wieloletni, Język niemiecki, Pearson, 2015;
- Łuczak, Justyna /Mróz, Przemysław: Grammatik. Gramatyka języka niemieckiego z ćwiczeniami A1,A2, WSIP, Warszawa 2017;
- Repetytorium ósmoklasisty, LektorKlett, Poznań 2018;
- Chabros, Eliza i in.: Wielki zbiór ćwiczeń z języka niemieckiego. Testy gramatyczne i leksykalne. Poziom A1-C1, EDGARD, Warszawa 2016;
- **Chabros, Eliza: Niemiecki. Gramatyka z ćwiczeniami. EDGARD, Warszawa 2016;**
- **Niebrzydowska, Bożena: Niemiecki. Repetytorium leksykalno-tematyczne, EDGARD, Warszawa 2015;**
- 600 Ćwiczeń z Niemieckiego z kluczem, A1-B1, PONS, Klett Polska, Poznań, 2019;
- Kozłowska, Elżbieta: Landeskunde so interessant! Język niemiecki, materiały kulturoznawcze z płytą DVD, Nowa Era, Warszawa 2014;
- Bank pomysłów. Das ist Deutsch-Kompakt, kl. 8, Nowa Era, 2018 – **str. 6 – 13 – Turniej Wiedzy Realioznawczej;**
- **Wachowska, Halina: Erfindungen aus den DACHL-Ländern, Wyd.Szkolne PWN, Warszawa 2010;**
- **Wachowska, Halina: Feste und Bräuche der DACHL-Länder, Wyd. Szkolne PWN, Warszawa 2007;**
- **Wachowska, Halina: Sagen und Legenden der DACHL-Länder, Wyd. Szkolne PWN, Warszawa 2009.**

3. Etap wojewódzki

Wiadomości

- Zagadnienia z I i II etapu;
- Świat przyrody – nazwy roślin i zwierząt, elementy ochrony środowiska, zagrożenia dla przyrody;
- Podróż – środki transportu, możliwości noclegu i rezerwacja, nazwy miejsc spędzania wakacji, wypoczynek i związane z nim zajęcia, pytania o drogę, orientacja w terenie, wycieczki, zwiedzanie;
- Nauka i technika – nowoczesne media, komputer, telefon komórkowy, portale społecznościowe (podstawowe słownictwo).
- **Nazwy krajów i ich mieszkańców (Europa) – St. Bęza: Repetytorium z gram. j. niem. PWN**

Wiadomości kulturoznawcze

- Zagadnienia z I etapu, czyli:
- Nazwiska niemieckich i niemieckojęzycznych pisarzy, sportowców, ludzi nauki, muzyki i sztuki, znanych postaci oraz związane z nimi wydarzenia i osiągnięcia, współczesne grupy muzyczne;
- Podstawowe wiadomości o krajach niemieckojęzycznych: Niemczech, Austrii, Szwajcarii i Liechtensteinie: położenie, krainy geograficzne, podział administracyjny, zabytki - osobliwości, największe miasta, rzeki, góry, jeziora, zwyczaje świąteczne, kuchnia w krajach niemieckojęzycznych.

Umiejętności

- **umiejętność słuchania tekstów ze zrozumieniem;**
- umiejętność czytania tekstów ze zrozumieniem
- umiejętność wyszukiwania i selekcjonowania informacji;
- praktyczne stosowanie języka w typowych sytuacjach komunikacyjnych na bazie znajomości gramatyki i słownictwa na poziomie A2+ (B1 w zakresie rozumienia wypowiedzi) według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;
- **umiejętność tworzenia dłuższej wypowiedzi pisemnej, np. e-mail na zadany temat (80 – 100 słów).**

Literatura

Oprócz podręczników przeznaczonych do nauczania języka niemieckiego, zatwierdzonych do użytku szkolnego uczniowie i nauczyciele mogą korzystać także z dostępnych gramatyk i repetytoriów z języka niemieckiego dla dzieci i młodzieży na poziomie A2+, np.:

- Ptak, Magdalena: Gramatyka niemiecka w ćwiczeniach dla klas 7-8, Wyd. Szkolne PWN;
- Kozubska, Marta / Krawczyk, Ewa / Zastąpiło, Lucyna: „der, die, das Grammatik. Gramatyka niemiecka dla szkoły podstawowej” Wydawnictwo Szkolne PWN;
- Ćwikowska, Beata/ Jaroszewicz, Beata: Repetytorium gimnazjalne Magnet. Lektor Klett;

- Kawa, Paulina; Pac-Kabała, Joanna: Organizator ósmoklasisty - Repetytorium, Wyd. Szkolne PWN 2018;
- Kin, Danuta; Ostrowska-Polak, Monika: Repetytorium Gimnazjalne, Podręcznik wieloletni, Język niemiecki, Pearson 2015;
- Łuczak, Justyna, Mróz, Przemysław: Grammatik. Gramatyka języka niemieckiego z ćwiczeniami A1,A2, WSIP, Warszawa 2017;
- Repetytorium ósmoklasisty, LektorKlett, Poznań 2018;
- Chabros, Eliza i in. Wielki zbiór ćwiczeń z języka niemieckiego. Testy gramatyczne i leksykalne. Poziom A1-C1, EDGARD, Warszawa 2016;
- Chabros,Eliza: Niemiecki. Gramatyka z ćwiczeniami, EDGARD, Warszawa 2016;
- Niebrzydowska, Bożena: Niemiecki. Repetytorium leksykalno-tematyczne, EDGARD, Warszawa 2015
- 600 Ćwiczeń z Niemieckiego z kluczem, A1-B1, PONS, Klett Polska, Poznań, 2019;
- **Bęza, Stanisław: Repetytorium z gramatyki języka niemieckiego, PWN,**
- Kozłowska, Elżbieta: Landeskunde so interessant! Język niemiecki, materiały kulturoznawcze z płytą DVD, Nowa Era, Warszawa 2014;
- Bank pomysłów. Das ist Deutsch-Kompakt, kl. 8, Nowa Era,2018 – **str. 6 – 13 – Turniej Wiedzy Realioznawczej;**
- **Wachowska, Halina: Erfindungen aus den DACHL-Ländern, Wyd. Szkolne PWN, Warszawa 2010;**
- **Wachowska, Halina: Feste und Bräuche der DACHL-Länder, Wyd. Szkolne PWN, Warszawa 2007;**
- **Wachowska, Halina: Sagen und Legenden der DACHL-Länder, Wyd. Szkolne PWN, Warszawa 2009.**

Przydatne linki: (ewentualnie do przejrzenia)

- www.nachrichtenfuerkinder.de
- www.wissen.de
- www.helles-koepfchen.de
- www.deutschland.de
- www.spick.ch
- www.deutschalsfremdsprache.ch
- www.goethe.de
- www.tatsachen-ueber-deutschland.de
- www.deutschewelle.de

Zagadnienia gramatyczne dla etapu I (szkolnego) i II (rejonowego)

- Czasownik
 - czasowniki regularne i nieregularne
 - czasowniki posiłkowe: *haben, sein,*
 - czasownik *werden* w znaczeniu „stawać się”
 - czasowniki z dopełnieniem w bierniku i celowniku
 - czasowniki modalne
 - czasownik *wissen*
 - czasowniki zwrotne
 - czasowniki rozdzielnie i nierozdzielnie złożone

- formy czasowników słabych i mocnych „Organizer ósmoklasisty” WSz PWN, str. 127-128
- tryb rozkazujący Imperativ czasowników regularnych, nieregularnych, zwrotnych i rozdzielnie złożonych
- czasy : teraźniejszy Präsens, przeszłe Präteritum (Imperfekt) i Perfekt
- bezokolicznik z „zu” i bez „zu” (Infinitiv mit „zu“ und ohne „zu“) w zdaniach
- Rzeczownik
 - z rodzajnikiem nieokreślonym
 - z rodzajnikiem określonym
 - w liczbie pojedynczej i mnogiej
 - rzeczowniki złożone
- Przymiotnik i przysłówki
 - w funkcji orzecznika
 - stopniowanie regularne i nieregularne
- Zaimek
 - osobowy
 - dzierżawczy
 - pytający
 - zwrotny
 - nieosobowy *es*
 - nieokreślony *man*
- Przyimki
 - z celownikiem
 - z biernikiem
 - z celownikiem lub biernikiem
- Liczebniki
 - główne
 - porządkowe
- Składnia
 - zdania oznajmujące, pytające, przeczące, rozkazujące
 - przeczenia *nein, nicht, kein* i ich miejsce w zdaniu
 - szyk wyrazów prosty i przestawny, szyk zdania podrzędnego, szyk pytań przez inwersję
 - zdania współrzędnie złożone ze spójnikami: np. *und, oder, aber, sondern, denn*
 - zdania podrzędnie złożone ze spójnikami, np. *dass, weil, ob, słówkami pytajnymi*
 - zdania w czasie Perfekt i Präteritum, zamiana z czasu teraźniejszego na czas przeszły i odwrotnie

ZAGADNIENIA GRAMATYCZNE DLA ETAPU WOJEWÓDZKIEGO (III).

Pogrubioną czcionką zaznaczono zagadnienia dodane dla etapu wojewódzkiego.

- Czasownik
 - czasowniki regularne i nieregularne
 - czasowniki posiłkowe: *haben, sein, werden*
 - czasownik *werden* w znaczeniu „stawać się”

- czasowniki z dopełnieniem w bierniku i celowniku
- czasowniki modalne
- czasownik *wissen*
- czasowniki zwrotne
- czasowniki rozdzielnie i nierozdzielnie złożone
- formy czasowników słabych i mocnych „Organizer ósmoklasisty” WSz PWN, str. 127-128
- bezokolicznik z „zu” i bez „zu” (Infinitiv mit „zu“ und ohne „zu“) w zdaniach
- **rekcja najczęściej używanych czasowników „Organizer ósmoklasisty” WSz PWN, str. 66; „Repetytorium ósmoklasisty” LektorKlett, str. 192**
- tryb rozkazujący Imperativ czasowników regularnych, nieregularnych, zwrotnych i rozdzielnie złożonych
- **tryb przypuszczający Konjunktiv II przy wyrażaniu przypuszczeń, życzeń i uprzejmych prośb (wäre, hätte, würde, könnte, möchte)**
- czasy : teraźniejszy Präsens, przeszłe Präteritum (Imperfekt) i Perfekt, przyszły **Futur I**
- Rzeczownik
 - z rodzajnikiem nieokreślonym
 - z rodzajnikiem określonym
 - w liczbie pojedynczej i mnogiej
 - rzeczowniki złożone
 - **rzeczowniki odprzymiotnikowe, np. etwas Gutes, nichts Neues**
- Przymiotnik i przysłówki
 - w funkcji orzecznika **i przydawki**
 - stopniowanie regularne i nieregularne (**zdania porównawcze – so...wie, als, von allen**)
 - **przysłówki viel, oft, nahe, gern i ich stopniowanie**
- Zaimek
 - osobowy
 - dzierżawczy
 - pytający
 - zwrotny
 - nieosobowy *es*
 - nieokreślony man, **alle, alles, etwas, nichts**
- Przyimki
 - z celownikiem
 - z biernikiem
 - z celownikiem lub biernikiem
- Liczebniki
 - główne
 - porządkowe
 - **w funkcji przydawki**
- Składnia
 - zdania oznajmujące, pytające, przeczące, rozkazujące
 - przeczenia *nein, nicht, kein* i ich miejsce w zdaniu
 - szyk wyrazów prosty i przestawny, szyk zdania podrzędnego, szyk pytań przez inwersję

- zdania współrzędnie złożone ze spójnikami: np. *und, oder, aber, sondern, denn deshalb, sonst, trotzdem, deswegen*
- zdania podrzędnie złożone ze spójnikami, np. *dass, weil, ob, obwohl, wenn, als, damit, um...zu, słówkami pytajnymi*
- zdania w czasie Perfekt i Präteritum (Imperfekt), oraz **Futur I**, zamiana z czasu teraźniejszego na czas przeszły **lub przyszły** i odwrotnie
- **Strona bierna w czasie teraźniejszym (Präsens) oraz w czasie teraźniejszym z czasownikami modalnymi**